

**UCHWAŁA NR XLVI/332/2021
RADY GMINY WIŃSKO**

z dnia 15 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
dla gminy Wińsko na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1372 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust.2 i 5 ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 poz. 1119 ze zm.) oraz art. 7 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 poz. 2050 ze zm.) **Rada Gminy Wińsko uchwala co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wińsko na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wińsko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady Gminy

Regina Hukiewicz

Załącznik do uchwały Nr XLVI/332/2021
Rady Gminy Wińsko
z dnia 15 grudnia 2021 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Uzależnień dla Gminy
Wińsko na rok 2022

Dział I

Podstawa prawna

Podstawą prawną realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii jest ustawa z dnia 26 października 1982r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹ ust 1 ustawy), natomiast działań dotyczących zapobiegania narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005r.

o przeciwdziałaniu narkomani (art. 10 ust 1 ustawy). Zadania te realizowane są również w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 183 ze. zm),
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642),
- 3) ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021r. poz.1372 ze. zm),

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wińsko na rok 2022 stanowi integralną część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2016 - 2026 jak również Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wińsko na lata 2017 – 2022.

DZIAŁ II

Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień są środki finansowe z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W myśl wspomnianego powyżej zapisu ustawy dochody z opłat uzyskiwanych za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych gminy mogą przeznaczać jedynie na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i nie mogą ich wykorzystać na inne cele.

Dział III

Analiza i struktura oddziaływań profilaktycznych w zakresie uzależnień w Gminie Wińsko

Gmina Wińsko, o powierzchni 249 km², położona jest w środkowo-północnej części województwa dolnośląskiego i jest częścią powiatu wołowskiego. Teren gminy charakteryzuje się niskim zagęszczeniem ludności, 1 km² zamieszkuje 37 osób. W Gminie Wińsko zamieszkuje na dzień 09.11.2021r 8007 osób. Obszar gminy Wińsko należy do trzech mezoregionów geograficznych: Obniżenie Ścinawskie, Wzgórza Trzebnickie i Kotlina Żmigrodzka.

Punkt Konsultacyjny w Wińsku dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków innych uzależnień mieści się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wińsku. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony jest Pełnomocnik Wójta ds. realizacji GPP i RPU, który odpowiada za: prowadzenie całości spraw związanych z profilaktyką alkoholową, narkomanią i uzależnieniami lekowymi, organizacją pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kierowanie i prowadzenie Punktu Konsultacyjnego poprzez fachowe doradztwo dla osób uzależnionych i ich rodzin, zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie jak również prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony jest również certyfikowany psychoterapeuta specjalista psychologii klinicznej, który przyjmuje w każdą środę od godziny 8:00 do godziny 12:00. Od stycznia do listopada b.r. neuropsycholog udzielił 378 porad. Porady te są bezpłatne dla mieszkańców Gminy Wińsko.

Zakres pracy psychologa w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym obejmuje szerokie spektrum obejmujące interwencje kryzysową, psychologię kliniczną, neuropsychologię, psychologię rozwojową, terapię uzależnień i seksuologię. Najwięcej przypadków to osoby będące w kryzysie życiowym -np. rozwód, utrata pracy, partner nadużywający alkoholu- dominują tutaj osoby z rozpoznaniem depresji, dystymii itp. Kolejna grupa to ofiary przemocy domowej- przemocy fizycznej, emocjonalnej i finansowej. Wśród tych osób najczęściej dominują zaburzenia z kręgu zaburzeń lękowych (napady paniki, lęk wolno płynący, zaburzenia adaptacyjne). Sporą część pacjentów stanowią osoby uzależnione,

w tym obszarze można zaobserwować zachodzące na przestrzeni lat zmiany - w przeszłości dominowało uzależnienie od alkoholu a obecnie są to uzależnienia krzyżowe - alkohol plus inna substancja. W tej grupie osób poza zaburzeniami z osi I występują także często zaburzenia z osi II. Część pacjentów uzależnionych to osoby wracające ze stacjonarnej terapii uzależnień. W ostatnim czasie zwiększyła się także populacja osób, głównie kobiet zagrożonych odebraniem praw rodzicielskich, lub już po odebraniu dzieci i umieszczeniu ich w pieczy zastępczej. Zapewne ze względu na specyfikę wykształcenia specjalisty zwiększa się populacja osób z problemami neurologicznymi - po wylewach krwotocznych i niedokrwiennych, których konsekwencje stanowią deficyty funkcji poznawczych, z padaczką w przebiegu różnych chorób, po wypadkach, czy podejrzeniem demencji.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Urząd Gminy jako realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień współpracuje z: Poradniami uzależnień, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wińsku, Komendą Powiatową Policji w Wołowie, Sądem Rejonowym w Wołowie, kuratorami, Prokuraturą Rejonową w Wołowie, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Wińsku, Państwowym Powiatowym Inspektoratem Sanitarnym w Wołowie, Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie, Zakładem Opieki Zdrowotnej w Wińsku, Rzymsko - Katolicką Parafią w Wińsku, Gminnym Ośrodkiem Sportu Turystyki i Rekreacji, Uczniowskim Klubem Sportowym w Wińsku, pedagogami szkolnymi, nauczycielami, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W rejestrach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku na dzień 02.12.2021 figuruje 695 osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia. Natomiast szerzeniu narkomanii sprzyjają coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. W roku 2021 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku wpłynęło 206 wniosków dotyczących nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Wińsko. Wnioski były kierowane przez : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku, Komendę Powiatową Policji w Wołowie, Kuratora i rodzinę osoby uzależnionej od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku skierowała do Sądu Rejonowego w Wołowie 10 wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób

w sprawie zastosowania obowiązku leczenia w zakładach lecznictwa odwykowego. W związku z brakiem sygnałów o nadużywaniu alkoholu przez osoby, wobec których prowadzone było postępowanie, w 3 przypadkach zawieszono postępowanie. GKRPA w Wińsku motywowała osoby zaproszone na komisję do podjęcia dobrowolnego leczenia lub skorzystania z innych rozwiązań służących do wyjścia z uzależnienia.

Członkowie GKRPA w Wińsku wzięli udział w konferencji szkoleniowej pt., Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Znaczenie wczesnej profilaktyki zintegrowanej w budowaniu bezpiecznej szkoły i świadomej rodziny”

Zgodnie ze stanem na dzień 02.12.2021r Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wińsku udzielił pomocy w formie (zasiłków i świadczeń rodzinnych) 25 rodzinom, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia od alkoholu co najmniej jednego członka rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wińsku działa bezpłatny Punkt Pomocy Prawnej dla mieszkańców Gminy Wińsko, który czynny jest w każdą środę od godziny 12:00 do godziny 13:00. W obecnym czasie porady udzielane są również telefonicznie i e-mailowo.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej powołany jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Wińsku. Przewodnicząca GKRPA w Wińsku jest członkiem w/w zespołu. Zajmuje się on pomocą osobom doznającym przemocy w rodzinie, w których wdrożona jest procedura Niebieskiej Karty. Bardzo często zjawisku nadużywania alkoholu towarzyszy przemoc. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami najczęściej są osoby słabe fizycznie, psychicznie o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. W Gminie Wińsko są to najczęściej kobiety rzadziej osoby starsze i dzieci. W większości rodzin, gdzie wdrożona jest procedura Niebieskiej Karty, występuje problem picia szkodliwego i ryzykownego bądź uzależnienie. Nadużywanie alkoholu ma znaczący wpływ na funkcjonowanie rodziny. Celem realizacji procedury jest dobro i bezpieczeństwo osób doznających przemocy w rodzinie, ale także skuteczna współpraca przedstawicieli różnych instytucji, które są zobowiązane do reagowania w przypadku wystąpienia przemocy domowej. Z roku na rok zwiększa się ilość rodzin w, w którym występuje procedura Niebieskiej Karty.

Od stycznia do listopada 2021r została wdrożona procedura „Niebieskiej Karty” 22 rodzinom dotkniętym przemocą domową. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli : Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej w Wołowie, Oświaty, służby zdrowia i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Liczba założonych „Niebieskich Kart” w rodzinach na terenie Gminy Wińsko w latach 2014 - 2021 (stan na 09.11.21r)

ROK	LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART
2014	10
2015	14
2016	22
2017	15
2018	18
2019	24
2020	26
2021	22

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku rozpatrzyła 11 wniosków o dofinansowanie z zadań z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki w ramach programów profilaktycznych. Wnioski dotyczące w/w działań kierowane były przez:

- Komendę Powiatową Policji w Wołowie,
- kuratorów zawodowych,
- Gminny Ośrodek Kultury w Wińsku,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Wołowie,
- szkoły z terenu Gminy Wińsko,
- Gminny Ośrodek Sportu Turystyki i Rekreacji w Wińsku
- Hufiec Pracy w Wołowie

W Punkcie Konsultacyjnym w Wińsku od stycznia do listopada 2021r. odbyło się 11 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 198 rozmów interwencyjno-motywujących z osobami zaproszonymi na GKRPA w Wińsku.

Na terenie Gminy Wińsku w roku 2021 znajduje się 22 punkty sprzedaży napojów alkoholowych. W roku bieżącym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku nie wydała żadnych postanowień, które są niezbędne do wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rada Gminy Wińsko Uchwałą NR LXIII/443/2018 z dnia 28 września 2018r uchwaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

1. Ustala maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, zawierających:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo- 12 zezwoleń A;
- 2) powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu/ z wyjątkiem piwa/ - 10 zezwoleń B;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 5 zezwoleń C.

2. Ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, zawierających:

- 1) do 4,5 zawartości alkoholu oraz piwo – 40 zezwoleń A;
- 2) powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu / z wyjątkiem piwa/ - 40 zezwoleń B;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – 30 zezwoleń C.

3. Wskazała, że punkty sprzedaży napojów alkoholowych oraz punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 25m od szkół i przedszkoli, przy czym odległość wymienioną w ust. 1 mierzy się ciągiem komunikacyjnym od drzwi wejściowych przeznaczonych dla klientów punktu sprzedaży lub punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych do ogólnodostępnego wejścia do obiektów o, których mowa wyżej. Ponadto określiła ona, że przez, ciąg komunikacyjny należy rozumieć odległość jaką trzeba pokonać od drzwi wejściowych przeznaczonych dla klientów punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych do wejścia do obiektu chronionego, bez napotykania naturalnych lub sztucznych przeszkód i bez narażania się na naruszenie przepisów Prawa o ruchu drogowym.

W roku 2021 na terenie Gminy Wińsko doszło do wielu interwencji, w czasie których stwierdzono nietrzeźwość osób naruszających prawo i porządek. Jak pokazują dane statystyczne, wzrasta liczba nieletnich sprawców, a także nieletnich ofiar przestępstw.

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Wołowie dotyczące problemów alkoholowych
(dot. trzech pierwszych kwartałów 2021r.)

1.	Liczba osób z terenu Gminy Wińsko zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	37
	Liczba interwencji w przypadkach przemocy domowej	30
	w tym interwencje, gdy sprawca był nietrzeźwy	21

	liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w tym:	37
	Liczba zatrzymań praw jazdy za prowadzenie w stanie nietrzeźwości, po spożyciu środka, po użyciu alkoholu	11
	Liczba wypadków samochodowych z udziałem nietrzeźwych kierowców	1

Dane dotyczące zjawiska problemów związanych z narkotykami

Lp		
1.	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	6
2.	Liczba stwierdzonych przestępstw	6
	z tego przez nieletnich	0
3.	Liczba podejrzanych	0
	w tym nieletnich	0

Gmina Wińsko jako jedna z nielicznych gmin, wdraża co roku we wszystkich gminnych szkołach rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programy profilaktyczne, jak również zwiększa środki na ich realizację.

Program profilaktyczny Rekomendowany „DEBATA”

Jest to program z zakresu profilaktyki alkoholowej. Ma charakter uprzedzający, jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i towarzyszącym temu konsekwencjom.

Cele programu :

- ☐ Promowanie postawy trzeźwości
- ☐ Kształtowanie prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących picia alkoholu,
- ☐ Kształtowanie systemu wartości,
- ☐ Uświadomienie natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania środków psychoaktywnych.

Formy i metody realizacji:

- mini wykład,
- burza mózgów,
- odgrywanie scenek,
- praca w grupach,
- świadectwa osób,
- projekcja video.

Informacje o programie:

Program „Debata” adresowany jest głównie do młodzieży, u której w większości nie nastąpiła jeszcze inicjacja alkoholowa. Ma on charakter uprzedzający, jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postaw abstynenckich. Spotkanie ma formę intensywniej, kierowanej dyskusji, w trakcie której prowadzi się bilans korzyści i strat związanych z używaniem alkoholu i narkotyków. Wstępem do właściwej debaty jest krótka ankieta, której wyniki wykorzystywane są podczas trwania programu. Przekazywane treści wbudowane są w trzy podstawowe, mające największe oddziaływanie strategie profilaktyczne.

"Wspólna Przestrzeń"

warsztaty skoncentrowane czynnikach chroniących przed uzależnieniami -rozwoju emocjonalnym i dobrostanie uczniów.

Warsztaty mają na celu dobrostan uczniów w czasie nauki zdalnej. Zajęcia koncentrują się na rozwijaniu samoświadomości oraz wspólnym poszukiwaniu pomysłów na radzenie sobie z trudnymi emocjami wywołanymi sytuacją nauki zdalnej. Cykl spotkań wzmacnia pewność siebie uczniów oraz motywację do nauki i rozwoju osobistego.

Założenia programowe:

- Pomaga zaadaptować się do ponownego funkcjonowania w środowisku
- szkolnym i rówieśniczym.
- Prezentuje techniki radzenia sobie z trudnymi emocjami i stresem.
- Uczy rozróżniania emocji od uczuć.

- Koncentruje się na dobrostanie uczniów.
- Przybliża podstawy poprawnej komunikacji.
- Pokazuje dobre praktyki na rozładowanie trudnych emocji.

Formy i metody realizacji:

- mini wykład,
- praca w grupach,
- burza mózgów,
- prace plastyczne,
- pytania cyrkulacyjne.

Program profilaktyczny „Stop Substancjom Psychoaktywnym”

Profilaktyka narkomani.

Odbiorcy programu :

Uczniowie szkół podstawowych.

Cele programu:

- dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat strat ponoszonych przez osoby używające substancji narkotycznych,
- kształtowanie postaw troski i dbałości o własne zdrowie,
- kształtowanie systemu wartości,
- propagowanie zachowań będących przeciwwagą dla zachowań ryzykownych i wzmacnianie postaw pro-abstynenckich,
- umożliwienia rozpoznania problemu osobom zażywającym narkotyki i zachęcanie ich do sięgnięcia po pomoc specjalistów.

Zadania programu:

- program ujawnia cykl zależności pomiędzy pojedynczymi lub pozornie niegroźnymi zachowaniami ryzykownymi (np. rzadkie i okazjonalne palenie marihuany), a ich dalszymi konsekwencjami mogącymi spowodować w niedługim czasie psychozależność i w efekcie sięganie po coraz silniejsze substancje,

- ukazuje przyczyny zażywania substancji uzależniających – zmieniających świadomość,
- dostarcza rzetelnej wiedzy na temat szkodliwości środków psychoaktywnych w szczególności narkotyków oraz obala mity na temat substancji narkotycznych np. marihuany i amfetaminy,
- uczy jak skutecznie odmówić i przeciwstawić się naciskom grupy rówieśniczej,
- demaskuje prawdziwe intencje osób proponujących zażycie substancji psychoaktywnej,
- promuje dbałość o własne zdrowie i zdrowy wolny od substancji uzależniających rozwój,
- uczy jak przeciwstawić się namowom i naciskom ze strony innych osób, a w szczególności rówieśnikom.

Formy i metody realizacji :

- wykład,
- burza mózgów,
- praca w grupach,
- drama,
- pytania cyrkulacyjne,
- dyskusja,
- ankieta.

„Emocje„

Co sprawia, że jedni z nas są świetnymi kolegami, przyjaciółmi, mają doskonałe relacje z innymi osobami, a inni ponoszą na tym gruncie same porażki. Nie zależy to od statusu społecznego ani materialnego, ani nawet od wysokości IQ. Wszystko za sprawą inteligencji emocjonalnej. Ma ona fundamentalne znaczenie, wręcz warunkuje wszelkie doniosłe osiągnięcia na polu zawodowym i osobistym. Inteligencja emocjonalna - zdolność rozpoznawania uczuć własnych i uczuć innych osób, zdolności motywowania się i kierowania emocjami, zarówno własnymi, jak i osób znaczących.

Odbiorcy programu: uczniowie szkół podstawowych i średnich

Celem warsztatu jest rozwój inteligencji emocjonalnej u dzieci i młodzieży.

Dzięki współpracy ze specjalistami uczestnicy zajęć uczą się:

- samoświadomości, czyli wiedzy o swoich wewnętrznych stanach emocjonalnych i ocenach intuicyjnych, czyli świadomości emocjonalnej, poprawnej samooceny oraz wiary w siebie;
- samoregulacji, czyli panowania nad swoimi stanami wewnętrznymi, impulsami;
- samokontroli, czyli przestrzegania norm społecznych, uczciwości, sumienności i elastyczności w dostosowywaniu się do zmian;
- zdolności do radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresujących;
- automotywacji jak również umiejętność motywowania innych oraz empatii.

Formy i metody realizacji :

- wykład,
- deszcz pomysłów,
- praca w małych grupach,
- drama,
- dyskusja,
- karty ćwiczeń.

W roku obecnym w szkołach prowadzone są warsztaty z dziećmi i młodzieżą na temat różnorodnych uzależnień z uwzględnieniem problemów emocjonalno- społecznych.

Organizowane są również szkolenia dla nauczycieli z zakresu profilaktyki. Inne działania profilaktyczne realizowane są w formie atrakcyjnej dla dzieci i młodzieży: konkursy profilaktyczne, imprezy sportowe, spektakle dotyczące profilaktyki uzależnień HIV/AIDS, udział w ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

W szkołach prowadzone są diagnozy na temat profilaktyki i uzależnień, z których wynika, że uczniowie potrzebują coraz więcej wsparcia psychicznego. Zaburzona funkcja rodziny (rozwoły, praca rodziców za granicą, nieadekwatna opieka do potrzeb dzieci,

problemy rodziców z używkami) oraz coraz poważniejsze problemy wynikające z zaburzeń w edukacji z uwagi na pandemię, nakładają się na typowe kłopoty adolescencyjne uczniów. W efekcie mamy coraz poważniejsze problemy emocjonalno – społeczne dzieci i młodzieży w szkołach, które stanowią ważny czynnik ryzyka w ich dorastaniu. Z tego faktu wynika konieczność podejmowania szeregu działań wspierających, informujących i edukacyjnych w zakresie radzenia sobie z kłopotami bez sięgania po używki. Zatem realizacja zaplanowanych działań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień wydaje się być zasadna i konieczna z uwagi na zapewnienie dobrostanu psychicznego dzieciom i młodzieży w naszej gminie. Aktywność w w/w zakresie przyniesie efekty w postaci odroczenia inicjacji alkoholowej, zmniejszy podatność na ryzykowne zachowania (kontakt z narkotykami i innymi środkami odurzającymi) i w czasie odłożonym, przyczyni się do zapobiegania uzależnieniom w naszej gminie.

Dział IV

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gminie Wińsko.

Zadaniem własnym Gminy jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Wykonanie wskazanych powyżej zadań umożliwia Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Zadania ujęte w programie inicjuje powołana przez Wójta Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (art.4 ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku wchodzi: Przewodnicząca Komisji jak również czterech członków Komisji.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wińsko na rok 2022:

- 1) Profilaktyka uniwersalna, która ukierunkowana jest na całe populacje i obejmuje działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z użyciem substancji psychoaktywnych (alkoholu, nikotyny, środków odurzających, dopalaczy) lub uzależnień behawioralnych; celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój,
- 2) Profilaktyka selektywna, która jest ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka i obejmuje działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które

ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego,

- 3) Profilaktyka wskazująca, która jest ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych.

Negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu jest wiele i najczęściej zależą one od ilości spożywanego alkoholu. Osoby pijące alkohol mogą zmieniać wzór spożywania alkoholu w ciągu swojego życia. Przez wiele lat w dostępnej literaturze pojawiały się różnorodne określenia związane ze wzorem picia. Światowa Organizacja Zdrowia wyróżnia cztery podstawowe wzory spożywania alkoholu:

- 1) Picie o niskim poziomie ryzyka - to spożywanie alkoholu okazjonalne, w niewielkich ilościach, niepowodujące ani stanów upojenia, ani szeroko rozumianych szkód zdrowotnych.
- 2) Picie ryzykowne - to spożywanie alkoholu w nadmiernych ilościach (jednorazowo i w określonym czasie), które nie pociąga za sobą jeszcze konsekwencji zdrowotnych, ale jeśli taki wzór picia się utrzyma to z pewnością się pojawią.
- 3) Picie szkodliwe - to spożywanie alkoholu, które prowadzi najczęściej do wystąpienia szkód zdrowotnych.
- 4) uzależnienie od alkoholu- jest efektem długotrwałego i szkodliwego spożywania alkoholu, a także nadmiernego o nim myślenia, które zaczyna dominować nad innymi zachowaniami człowieka.

Przez leczenie uzależnienia rozumie się działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP lub związanych z uzależnieniem behawioralnym; przykładami działań leczniczych w tym zakresie są: programy psychoterapii uzależnienia, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych. Natomiast przez uzależnienie od substancji psychoaktywnych rozumie się kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych,

wśród których używanie substancji psychoaktywnej dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta większą wartość.

Cel 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

Zadania:

- zatrudnienie w Punkcie Konsultacyjnym certyfikowanego psychoterapeuty specjalisty psychologii klinicznej,
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnienie,
- współpraca z jednostkami leczenia odwykowego,
- zakup materiałów edukacyjno - informacyjnych dotyczących pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej,
- dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
- opłacanie wszystkich kosztów związanych z wydaniem przez biegłych sądowych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Cel 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

Zadania:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla rodzin z Gminy Wińsko, w których występuje przemoc domowa,
- współpraca z placówkami udzielającymi pomocy osobom doświadczającym przemocy ze strony najbliższych,
- dofinansowywanie programów, warsztatów, spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu wzmacnianie kompetencji emocjonalno- społecznych, umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, przede wszystkim radzenia sobie ze złością i agresją, jak również z zapobieganiem zjawisku przemocy domowej,
- prowadzenie działalności edukacyjno – informacyjnej poprzez zakup materiałów dotyczących procedury „Niebieskiej Karty”,
- podnoszenie jakości pomocy i zwiększanie jej dostępności dla osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym, poprzez dofinansowywanie i

podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

Zadania:

- zakup i realizacja w szkołach na terenie Gminy Wińsko programów profilaktycznych dotyczących profilaktyki uniwersalnej i/lub selektywnej, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zakup i realizacja szkoleń z zakresu profilaktyki zwiększających wiedzę w zakresie zachowań ryzykownych, sięgania po substancje odurzające i substancje psychoaktywne dla nauczycieli i pedagogów,
- organizacja programów profilaktycznych w formie wywiadówek dla rodziców,
- wspieranie programów profilaktycznych i różnorodnych przedsięwzięć przygotowywanych przez nauczycieli, młodzież i dzieci w tym wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu, aktywizujących młodzież,
- prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych adresowanych do różnych grup docelowych (dorosłych, dzieci, młodzieży), dotyczących uzależnień (zakup broszur, ulotek, książek, płyt CD, gadżetów promocyjnych, nagród i innych potrzebnych materiałów pomocniczych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych),
- dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego obejmującego realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z grup podwyższonego ryzyka i pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie.
- dofinansowanie zajęć pozaszkolnych, stanowiących alternatywną formę spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (sportowych i innych ukierunkowanych na profilaktykę selektywną i uniwersalną),
- podejmowanie działań środowiskowych poprzez udział w lokalnych imprezach, akcjach społecznych, poprzez prowadzenie działalności edukacyjno - informacyjnej, ukierunkowanej na popularyzowanie prawidłowych postaw wychowawczych, zdrowego stylu życia bez środków psychoaktywnych, przemocy, narkotyków i alkoholu,

- promocja i wspieranie lokalnych imprez bezalkoholowych w tym : pikników, zawodów sportowych, koncertów dla młodzieży, konkursów, spektakli obejmujących promocję zdrowia, zachowań prozdrowotnych, przeciwdziałającym następstwom różnych zachowań ryzykownych przy wykorzystaniu lokalnych instytucji : Gminny Ośrodek Kultury w Wińsku, Komenda Powiatowa Policji, Szkoły, Państwowy Powiatowy Sanepid w Wołowie,
- podejmowanie działań szkoleniowych, edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych poprzez zakup materiałów oraz zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu i zapewnienie przestrzegania prawa w zakresie reklamy, dystrybucji i spożywania alkoholu,
- udzielanie informacji na temat dostępnych form pomocy związanych używaniem alkoholu, narkotyków, środków odurzających i innych,
- realizacja programów autorskich mających na celu promowanie działań trzeźwego i zdrowego stylu życia, w tym programów opartych na świadectwie osób, którzy pokonali walkę z uzależnieniem (bezpośrednie spotkania dla dzieci i młodzieży) jak również transmisje w sieci.

Cel 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Zadania:

- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności prowadzenia interwencji profilaktycznej, jak również w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym. – m.in. szkolenia uprawniające do realizacji programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz rodziców,
- szkolenie grup zawodowych w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,
- szkolenie kadr medycznych w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (rozpoznanie i krótka interwencja).

Cel 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Zadania:

- monitorowanie przestrzegania przepisów zawartych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczące zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,
- monitorowanie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych określonych w art.13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkohol.

DZIAŁ V

Kierunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wińsko.

- 1) Edukowanie mieszkańców w zakresie ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz zachęcanie ich do zdrowego stylu życia.
- 2) Wspomaganie osób i ich rodzin, dotkniętych przemocą, uzależnieniem lub szkodliwym używaniem środków psychoaktywnych.
- 3) Zwiększenie świadomości i odpowiedzialności sprzedawców alkoholu oraz uwrażliwienie ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim.
- 4) Inicjowanie i wspieranie działań profilaktycznych w zakresie przemocy i uzależnień wśród dzieci i młodzieży poprzez eliminowanie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników wspierających rozwój.
- 5) Podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.
- 6) Współpraca z instytucjami zaangażowanymi w działalność profilaktyczną.

DZIAŁ VI

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady jej wynagradzania

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) inicjowanie, opiniowanie i monitorowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką,

- 2) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust.1 i 2 ustawy (liczba punktów sprzedaży i ich lokalizacja) (art. 18 ust.3a),
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego(art.4 ust.1),
- 4) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadanie to gminna komisja wykonuje tylko i wyłącznie na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art.18 ust.8)

W celu właściwej realizacji założeń Gminnego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Uzależnień :

1. dokonuje się zakupu niezbędnego sprzętu, materiałów i pomocy oraz finansuje powstanie i funkcjonowanie bazy do prowadzenia profilaktycznych zajęć oświatowych, sportowych, świetlicowych i innych,
2. opłaca się koszty związane z funkcjonowaniem Punktu Konsultacyjnego (internet, materiały biurowe, telefon, opał) ,
3. finansuje się udział osób uczestniczących w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w różnych formach kształcenia,
4. finansuje się koszty podróży służbowych osób uczestniczących w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Zasady Wynagradzania Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie.
2. Udział w pracach Komisji potwierdza się podpisem na liście obecności na posiedzeniu.
3. Za prace określoną w punkcie 1 ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków Komisji w wysokości 15% a Przewodniczącemu 30% minimalnego wygrodenia ustalonego w trybie i na zasadach określoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z 14 września 2021r w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej z 2022 (Dz. U. z 2021r. poz.1690). Brak udziału w posiedzeniach komisji przez cały miesiąc powoduje utratę prawa do wynagrodzenia.

4. Nieobecność członka komisji na posiedzeniu lub nie wykonanie przydzielonego zadania powoduje wypłatę wynagrodzenia wyliczanego według wzoru:
Wynagrodzenie członka Komisji = (1-liczba nieobecności/liczba komisji) x 15% minimalnego wynagrodzenia w złotych
Wynagrodzenie przewodniczącego Komisji = (1-liczba nieobecności/liczba komisji) x 30% minimalnego wynagrodzenia w złotych
5. Wynagrodzenie nie przysługuje za miesiąc, w którym komisja nie podejmowała żadnych czynności lub posiedzeń.
6. Na wniosek Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wójt Gminy Wińsko zatwierdza wynagrodzenie do wypłaty.

PRELIMINARZ WYDATKÓW NA ROK 2022

Przewidywane wpływy z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Wińsko w roku 2022

WYDATKI – 101 500,00zł

<u>Dział 851 rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii</u>		Kwota
§4210 Zakup materiałów i wyposażenia		1025
	- zakup materiałów biurowych, sprzętu, węgla do Punktu Konsultacyjnego - zakup materiałów profilaktycznych ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - realizacja programów profilaktycznych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym (programy profilaktyczne w szkołach, warsztaty, konkursy)	
§ 4300 Zakup usług pozostałych	- realizacja programów profilaktycznych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym (wyjazdy wakacyjne, spotkania wakacyjne, przedstawienia profilaktyczne, warsztaty profilaktyczne dla szkół, kampanie, szkolenia dla osób realizujących GPPiRPA, nauczycieli, rodziców)	1000

<u>Dział 851 rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi</u>		
§4010 Wynagrodzenia osobowe		24000
§4040 Bieżące wynagrodzenia dodatkowe		1995
§4110 Ubezpieczenia społeczne		5000
§4120 Fundusz Pracy		1000
§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	-	39500
	- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku - wynagrodzenie sprzątaczkę zatrudnionej do sprzątnięcia pomieszczeń GKRPA, neuropsychologa w Wińsku - wynagrodzenie dla biegłych sądowych za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych z Lubiąża	33500 3000 3000
§ 4190 Nagrody konkursowe	Nagrody dla uczestników konkursów, olimpiad, turniejów, eventów, zawodów sportowych w ramach programów profilaktycznych organizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Wołowie, Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wołowie, Powiatowe Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie oraz Szkoły z terenu Gminy Wińsko	500
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	- realizacja programów profilaktycznych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym)	500
§4300 Zakup usług		19340
	- Wynagrodzenie neuropsychologa	16640

	- Wynagrodzenie dla biegłych sądowych za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez Sąd Rejonowy w Wołowie	1700
	- rekomendowane programy profilaktyczne realizowane w szkołach na terenie Gminy Wińsko	1000
§4360 usługi telekomunikacyjne		1200
§4410 Podróże / delegacje krajowe		3500
§4430 Różne składki i opłaty		1300
§4440 Świadczenia socjalne		1000
§4700 Bieżące szkolenia		640

SPIS TREŚCI

I. Podstawa prawna

II. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

III. Analiza i struktura oddziaływań profilaktycznych w zakresie uzależnień w Gminie Wińsko.

IV. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gminie Wińsko.

V. Kierunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Wińsko

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zasady jej wynagradzania.

Uzasadnienie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wińsku przygotowała projekt uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla gminy Wińsko na rok 2022. Obowiązek opracowania powyższego programu nakłada na samorząd terytorialny ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4 ¹ ust.2) oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 10 ust.3).

Opracowany program obejmuje swoim zakresem zagadnienia i działania dotyczące profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w 2022r., zgodnie z wytycznymi zawartymi we wskazanej ustawie.